

Samaranch, el senyor dels anells

Joan Antoni Samaranch (Barcelona, 1920), president executiu del Comitè Olímpic Internacional (COI) i president honorari de l'empresa d'estalvi La Caixa de Pensions, «la Caixa».

Aquest senyor d'edat no corresposta amb el físic, de sostre íntegre i descolorit, de fisonomia dòcil però inflexible, que freqüenta les pantalles i les pàgines amb cinc anells al trauc de l'americana, és una de les sis o set persones que més interès conciten en la humanitat. La seua causa és universal, sobrepassa qualsevol resistència geofísica, de credo, ideològica, de butxaca o racial. Els cinc anells, segons va definir el baró Pierre de Coubertin, el segon president del COI i responsable de la renovació dels Jocs Olímpics (JJ.OO.), representen els cinc continents que conformen el món. «En certa ocasió —diu el senyor dels anells a la solapa— un expert en la matèria em va dir que el signe més conegut del món és el de la creu. La gent mira una creu i, de seguida, pensa en la religió. De la mateixa manera, quan la gent veu els anells olímpics pensa en l'esport. Per això penso que els cinc anells són, a un cert nivell, el segon signe més important del món».

Joan Antoni Samaranch i Torrelló va nàixer al carrer de Bailén, a Barcelona, en el perímetre d'una família de l'alta burgesia industrial. Era el 17 de juliol de l'any que inaugurava la dècada feliç. Va realitzar estudis en funció de les obligacions tèxtils que la família tenia a Molins de Rei. I en aquest sentit, abans d'ingressar en els negocis dels seus ascendents, es va titular com a professor mercantil i va fer un màster en l'Institut d'Estudis Superiors de l'Empresa. Però les bovines de tela, als seus ulls, tenien inter-

pretacions jòniques, dòriques i corínties: el seu destí d'industrial tenia els dies comptats. «Em vaig adonar que els negocis familiars no podien marxar. I m'hi vaig desvincular. Un negoci familiar vol dir que mana no el que té més capacitat per fer-ho, sinó el que és el fill de l'amo. I això no pot anar. El negoci se'l va quedar el meu germà Francesc i, uns anys després, el va tancar».

No és improbable que la causa de la deserció dels àmbits industrials se li haguera anat configurant durant els anys pubescents, quan en algun curs de remot batxillerat va quedar penetrantment fascinat per les pràctiques esportives. Amb la seducció li va venir l'adscripció. I amb uns amics va fundar un equip de hoquei sobre patins, esport que des de 1915 es jugava a Catalunya i que, segurament gràcies a ell, es propagaria posteriorment pel territori amb una acceptació important. En aquells dies, l'univers tenia proporcions rectangulars i dirimia els seus ets i els seus uts en confrontacions de gladiadors suats, amb *stick*, amb raqueta o sense res. El mòbil era una pilota d'oscil·lacions reglamentàries.

«Jo, d'esports n'he practicat molts, però a nivell internacional, cap. Actualment faig una taula de gimnàstica tots els dies, i, algun cap de setmana, faig esquí per aquí pels Alps. Però en el seu moment vaig fer hoquei sobre patins, tennis, tennis de taula, futbol, boxa...».

—¿Va pensar en llevar-se l'os del nas, senyor Samaranch?

—No, ni pensar-ho. Vaig boixejar en un campionat de Catalunya en l'any 42. En la modalitat de pes ploma. Vaig guanyar un combat i ja no vaig pujar més al ring. Em vaig adonar que era massa... no massa perillós, però sí massa exigent.

CITIUS...

Quan l'edat, erigida en àrbitre, li va xiular la fi del temps de joc, va canviar els patins pels menesters directius, passant a decidir les estratègies de la selecció nacional espanyola, ocupació que amb els anys va canviar per la presidència de la Federació Espanyola d'Hòquei. I, iniciat i instal·lat en l'esport dirigent, va passar a la gestió dels interessos esportius des de l'administració. Primer, com a regidor d'esports de l'Ajuntament de Barcelona i després, consecutivament, com a delegat d'Esports a Catalunya i delegat Nacional d'Esports, substituint José Antonio Elola Olaso, home d'uniforme i correatges. I en 1966, resultat d'una trajectòria suficientment acreditada, va ingressar en la Família Olímpica —el COI, la Família— en qualitat de membre, assumint un any després la presidència del Comitè Olímpic Espanyol, i, imparablement, la vice-presidència del COI el 1974, després d'uns anys de formar part de la seua Comissió Executiva i d'haver tingut al seu càrrec l'organització del protocol de la institució olímpica.

D'una manera coetània a les activitats anteriors, Samaranch va fer incursions al

món dels negocis, com és el cas de l'aventura bancària del Banco de Madrid y Catalán de Desarrollo, de Jaume Castell, i la política. Algun al·licient trobaria Joan Antoni Samaranch en la política quan, entre unes coses i altres, es va posar a procurar en corts, durant les VIII, IX i X legislatures, i va carregar amb la presidència de la Diputació de Barcelona entre el 73 i el 77. Facetes que, sense discussió, van contribuir a la seua incorporació al Consejo del Reino i a ser designat, per aquest ordre, ambaixador de Mongòlia i primer ambaixador de l'Espanya postfranquista en la Unió de Repúbliques Socialistes Soviètiques.

«No enyoro la política. Jo vaig fer una política molt casolana. Molt de segona fila. Sempre lligada al món de l'esport. Després, el nomenament d'ambaixador em va ser molt útil. Jo simultanejava el càrrec d'ambaixador amb el de vice-president del COI. En aquell moment Moscou estava preparant els JJ.OO. del 80. Jo els podia ajudar i ells em podien ajudar. L'esport i l'olimpisme em van obrir moltes portes a Moscou. Vaig ser un ambaixador una mica singular. Encara se'n recorden de mi. Tinc molts amics als països comunistes, perquè són amics de la Família Olímpica, on les idees polítiques tenen una importància relativa. L'esport n'està per damunt».

... ALTIUS ...

Un dia abans de complir els 60 anys, el 16 de juliol de 1980, Samaranch va ser elegit

¡Sobresaliente!

Ahora por sólo
175.000 ptas.*
disco duro incluido

Sateco-UNI

Avda. Santos Justo y Pastor, 19
Tels. (96) 362 34 74 • 362 35 20
Fax : (96) 362 07 66
46021 VALENCIA

*Precio, sin I.V.A., del modelo Macintosh SE 1/20 válido solo para universitarios, personal y centros docentes. PROMOCION TEMPORAL.

"Tinc molts amics comunistes, perquè són amics de la Família Olímpica, on les idees polítiques tenen una importància relativa".

RAFA GIL

per primera volta president del COI, rellevant Lord Killanin que passava a ser president d'honor amb caràcter vitalici. L'acte de traspàs de poders es va representar a l'escenari de la Sala de les Columnes de la Casa dels Sindicats de Moscou, ciutat que estava a punt d'inaugurar els JJ.OO. d'aquell any. Durant l'acte, l'atmosfera tenia l'espessor d'una ensaladilla russa; el motiu: el boicot dels EUA i altres països occidentals a l'esdeveniment a causa de la invasió soviètica a l'Afganistan.

Samaranch, no obstant, no va prendre possessió efectiva de la presidència fins que no va finalitzar l'edició dels JJ.OO. de Moscou, esquivant el mal trago, però no podria evitar-se'l quatre anys després a Los Angeles, quan la URSS i els seus aliats van retornar el boicot a la ciutat organitzadora, ni quatre anys

després a Seül, on els JJ.OO. van estar mediatitzats per la tragèdia que va suposar l'atemptat de l'aeroport de Kimpo. Circumstàncies d'aquesta qualitat, sumades a la seua experiència de diplomàtic, han desenvolupat en Samaranch una habilitat esmoladíssima i poc comuna en l'art de la negociació.

... FORTIUS

El nou president va heretar una organització deficitària que tenia, poc o molt, l'ambició i les dimensions d'una empresa familiar. En poc de temps, Samaranch, sobre aquestes essències decadents, va edificar un estat que prospera en el ventre de cada estat. Les claus: els ingressos pels drets de retransmissió televisiva i els sistemes de comercialització i patrocinadors de l'esport. Esgrimint la seua capacitat, va renovar els

membres del COI i va implantar l'olimpisme en una vintena de nacions que, fins aquell moment, no comptaven amb comitè organitzador, ressignificant així les intencions del baró de Coubertin.

Amb aquests antecedents tan satisfactoris en la gestió la reelecció en el càrrec estava garantida. «Si tot va bé, estaré 13 anys al COI. Sóc el quart president en relació de temps. A l'any 93 penso retirar-me, a pesar que encara puc presentar-me a un altre període, però ja estaré superjubilat i no faré res. Compartiré la meua vida entre Lausanne i Barcelona».

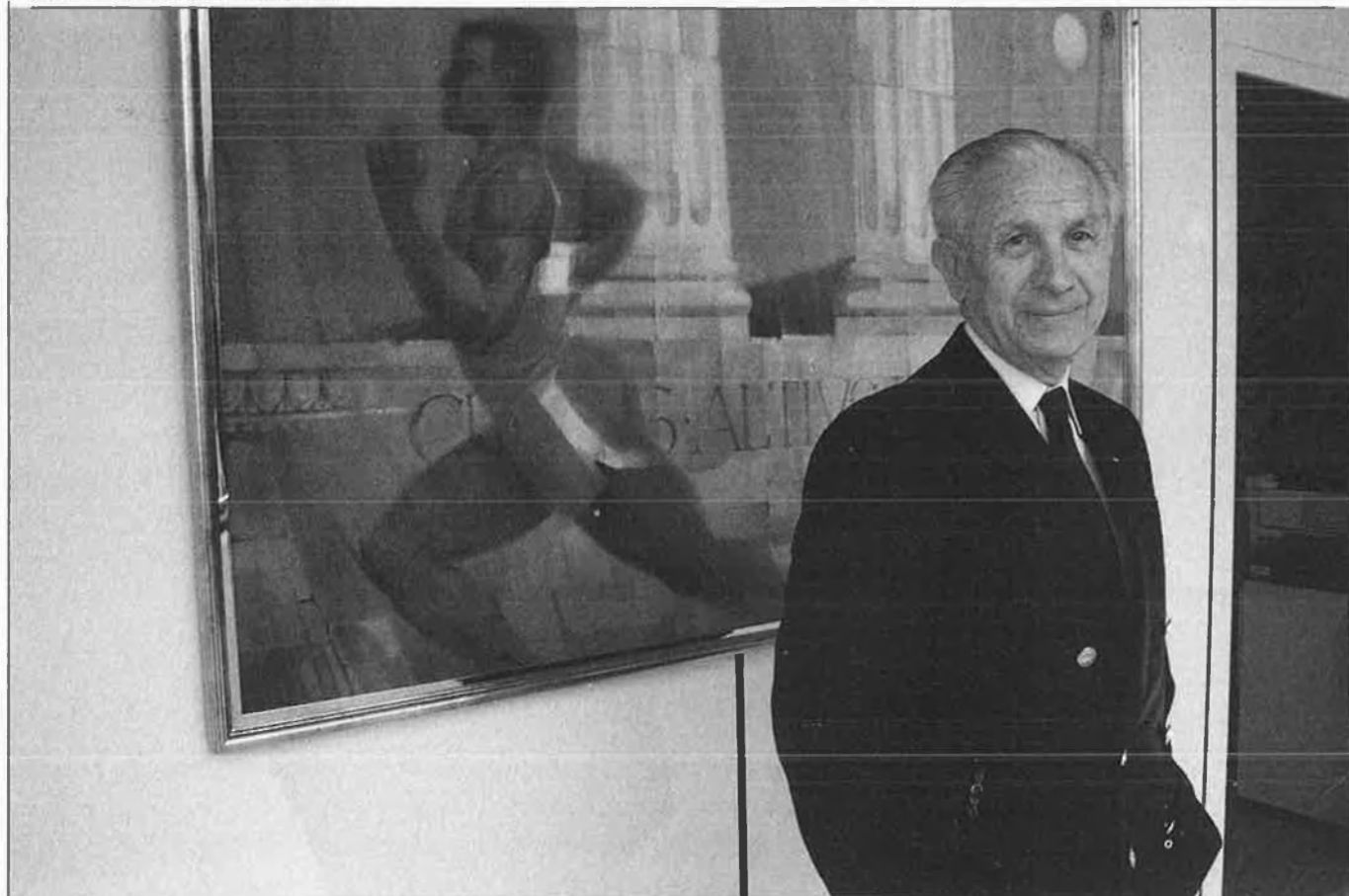
—Vostè té casa aquí, ¿no?

—Sí, tinc un pis, però visc a l'hotel. Visc a l'hotel perquè és més còmode: tinc molts dinars i molts sopars, i això no ho podria organitzar a casa meua. I sortir als restaurants em faria perdre molt de temps i passar molt de fred,

perquè aquí l'hivern és dur.

UN EXCÉS D'OXIGEN I UNA CASTANYA

Lausanne, capital del cantó de Vaud, és, després de Ginebra, la ciutat més important del llac de Lemán. Un balneari sedant que ratlla els 150.000 habitants i s'insinua sobre cinc turons. Les actuals instal·lacions del COI, unides per un passadís al Château de Vidy, estan ubicades a la zona que du el nom del castell, submergida en una magnífica arbreda i tocant el llac, en ocasions rabiós, al que els veïns detesten denominar "de Ginebra". Vestit de cristall obscur i acer, el nou pabelló administratiu, obra dels arquitectes suïss i mexicà Jean-Pierre Cahen i Pedro Rodríguez Vázquez, respectivament, asila la sala de la comissió executiva, una agència de viatges, una cafeteria,

"Crec que tots els catalans tenim l'obligació i el deure d'estar units per tal que els Jocs de Barcelona tinguin el major èxit possible".

RAFA GIL

una sala d'exposicions i una trentena d'oficines. «El COI encara té dimensions humanes. Hi treballen 57 persones, i, com tots els edificis suïssos, té un refugi atòmic. Ara: com que són pràctics ens el deixen fer servir de magatzem, sempre i quan, si hi ha una alarma, en 48 hores el transformem en un refugi amb provisions de menjar i aigua».

Per norma general, aquest senyor que l'ha organitzada grossa amb la singularització dels atletes catalans, es lleva a les 7, una hora extraordinària perquè a Suïssa la gent s'alça abans. El costum varia en funció dels viatges, perquè un 40 per cent del seu temps el destina a viatjar. Entre els passats gener i febrer, per posar un cas, ha viatjat a Nova Zelanda, Austràlia, Jordània, Iraq, Iran, Bahrain, Kuwait, Dakar, París, Londres, Madrid i Barcelona. In-

corporat al dia, es dirigeix al gimnàs de què disposa en l'apartament de l'hotel Lausanne Palace, i, en slips i camiseteta, realitza una hora dels exercicis corresponents a una taula preparada per Isabel Salsas. Segueix un dutxa i a les 9, acompanyat per uns agents de seguretat que no es veuen però que hi són, es dirigeix al COI per tal de despatxar amb els directores olímpics.

Fet això, es mira el *press-book* d'un centenar de pàgines que li ha preparat José Sotelo, el responsable d'informació del gabinet, en base a la informació subministrada per 25 periòdics, una trentena de canals televisius i una dotzena de faxes i teletips. «Vaig ser un dels primers a utilitzar el fax a Espanya. Quan jo era president de la Diputació de Barcelona tenia, cada matí, tot el que havia publicat la premsa de Madrid

abans que ningú. Vam fer una sala de premsa molt bona per a l'època».

—*Un periòdic nord-americà va dir que vostè tenia més informació que la CIA i el KGB junts...*

—Són frases. El que passa és que, a part de la informació del gabinet, tenim els nostres informadors. Per exemple, vam tenir, fa un any, informes sobre tot el que passaria a Berlín. Encara vivia Honecker. I vam tenir molt bona informació sobre Corea del Nord abans dels Jocs.

Al corrent de les coses que passen pel món, rep comissions, efectua reunions i firma contractes de suport al moviment olímpic. I a les 19 hores finalitza la jornada. Si no té cap compromís, dina a la cafeteria i sopa a l'hotel, sistemàticament amanida i esporàdicament carn. «Sempre em posen, per desig exprés, la meitat de la ració,

perquè m'agrada no deixar res al plat. No segueixo cap règim, però menjo molta fruita, molt de *cornflakes*, i poca carn. I bec molta aigua. Manies».

—*¿És cert que du una castanya a la butxaca?*

—Mira-la. El pintor Domènec Carles, que em va decorar la casa quan em vaig casar, un dia que em feia mal el fetge em va dir que jo havia de dur una castanya. Me'n va donar una i, la veritat, ja no m'ha fet més mal el fetge. I, damunt, vaig deixar de fumar. Tinc unes pedres de jade amb una cavitat que s'ajusta al dit polze que tenen la mateixa funció. Me les van regalar la Reina Sofia i el milionari Arnold Hammer, aquell que era amic de Lenin, però m'agrada més la castanya. Les pedres les porto quan vaig a llocs com la televisió. Són manies. No és una superstició.

Miquel Alberola